

cultuur eindhoven

Advies Cultuurraad Basisinfrastructuur

Eindhoven, 30 augustus 2016

Inhoudsopgave

1	Advies	3
1.1	Woord vooraf	3
1.2	Werkwijze	3
1.3	Subsidieregeling	4
1.4	Hoogte van de subsidie	4
1.5	Inhoudelijke bevindingen	6
2	Aanvullend advies	7
2.1	Extra advies inzake bemiddelingsfunctie onderwijs en cultuuraanbieders	7
2.2	Algemene aanbevelingen voor de toekomstige invulling van de bemiddelingsfunctie	7
2.3	Financieel advies	8
3	Individuele adviezen	9
	Advies Bibliotheek Eindhoven	9
	Advies Centrum voor de Kunsten Eindhoven	11
	Advies De Effenaar	13
	Advies CV Emoves	15
	Advies Eindhoven Museum	17
	Advies MU	19
	Advies Parktheater	21
	Advies Plaza Futura	23
	Advies STRP	25

1 Advies

1.1 Woord vooraf

Voortvloeiend uit de oprichting van de stichting Cultuur Eindhoven (CE) is in mei 2016 een Cultuurraad ingesteld. De Cultuurraad is het adviesorgaan van Cultuur Eindhoven en bestaat uit een pool van inhoudelijk adviseurs en een Commissie Integrale Afweging.¹

Dit is het eerste advies van de Cultuurraad. Het advies heeft betrekking op de subsidieaanvragen die ingediend zijn ter invulling van de verschillende functies in de culturele Basisinfrastructuur (BIS) van de gemeente Eindhoven in de periode 2017-2020.

CE heeft de Cultuurraad gevraagd om een inhoudelijk oordeel te geven over de subsidieaanvragen aan de hand van de bepalingen in de subsidieregeling Cultuur Eindhoven 2017-2020 en tevens een advies uit te brengen over de hoogte van het subsidiebedrag per instelling, binnen het beschikbare budget voor de Basisinfrastructuur. Tevens heeft CE de Cultuurraad verzocht een aanvullend advies uit te brengen over de bemiddelingsfunctie onderwijs en cultuuraanbieders.

Voorafgaand aan de adviezen over de afzonderlijke subsidieaanvragen, geven we een nadere toelichting op de werkwijze van de Cultuurraad en maken we enkele opmerkingen over de toepassing van de subsidieregeling. Wij gaan in op de overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan advisering over de hoogte van de subsidie en vragen aandacht voor een aantal inhoudelijke bevindingen die de afzonderlijke aanvragen overstijgen.

1.2 Werkwijze

In het Reglement voor de Cultuurraad van de stichting Cultuur Eindhoven en het Protocol advisering Cultuurraad Cultuur Eindhoven 2017-2020 is de werkwijze van de Cultuurraad vastgelegd.

Voorafgaande aan de vergadering van de Commissie Integrale Afweging geven bij iedere subsidieaanvraag minimaal twee inhoudelijk adviseurs een preadvies. De adviseurs baseren zich daarbij met name op de criteria uit de Subsidieregeling Cultuur Eindhoven 2017-2020 (art 10 lid 1: artistieke kwaliteit, publieksbereik, ondernemerschap en meerwaarde voor de stad Eindhoven).

Het bureau van Cultuur Eindhoven leverde aan de inhoudelijk specialisten en de Commissie Integrale Afweging relevante achtergrondinformatie (context document). De Commissie Integrale Afweging neemt bij de beoordeling de preadviezen van de inhoudelijk specialisten mee in de afweging, maar is er niet aan gebonden. De leden van de Commissie Integrale Afweging beoordelen de aanvragen afzonderlijk en in relatie tot de andere aanvragen en formuleren per subsidieaanvraag een advies over toekenning, duur en hoogte van de subsidie.

De Cultuurraad heeft advies uitgebracht over de ingediende aanvragen. Naar aanleiding van de reacties van de instellingen is rekening gehouden met eventuele feitelijke onjuistheden. Inhoudelijke informatie die na de oorspronkelijke indiendatum is toegevoegd is door de raad buiten beschouwing gelaten.

¹ Samenstelling Commissie Integrale Afweging: Marc Glaudemans (voorzitter), Frans Bakermans, Frens Frijns, Jacki Dodemontova, Jellie Tiemersma, Jorien Waanders, Nico Schaafsma, Sebastiaan Dijk. Volledig overzicht van alle leden van de Cultuurraad, zie website CE

Subsidies worden verleend voor de invulling van de verschillende BIS-functies, indien de aanvragers voldoen aan de bepalingen die over de BIS in de subsidieregeling zijn opgenomen. Voor de elf functies zijn tien aanvragen ontvangen: Plaza Futura heeft één aanvraag ingediend voor twee functies (vlakke vloer theater en filmhuis).

1.3 Subsidieregeling

In deze tranche van BIS-aanvragen is de subsidieregeling Cultuur Eindhoven 2017-2020 voor de eerste keer toegepast. Op grond van deze ervaring heeft de Cultuurraad een aantal aandachtspunten geformuleerd.

Voor BIS-instellingen geldt dat de aanvragen specifiek worden getoetst op de bijdrage aan de diversiteit in aanbod en vergroting en verbreding van het publiek (art 10 lid 3), en de invulling van de sleutelrol (art 10 lid 4). De Cultuurraad concludeert op basis van de aanvragen dat het profiel van de BIS-instellingen al wel opdoemt, maar nog niet scherp is. Een essentieel criterium als de sleutelrol die van een BIS-instelling verwacht wordt, wordt op verschillende manieren geïnterpreteerd. In veel gevallen wordt niet ingegaan op de rol die de BIS-instelling wil innemen ten opzichte van makers en kleinere instellingen.

De criteria artistieke kwaliteit, publieksbereik, ondernemerschap en meerwaarde voor de stad (art 10 lid 1) vormen de basis voor het advies. Deze criteria komen in alle adviezen expliciet aan de orde. Overige criteria komen alleen aan de orde indien er iets over op te merken valt. Daarbij valt op dat de criteria die betrekking hebben op meerwaarde, samenwerkingsrelaties, netwerken, co-creatie vaak dicht naast elkaar liggen of overlappen.

Het criterium artistieke kwaliteit bleek soms moeilijk toepasbaar. Voor sommige instellingen is het een te beperkt of oneigenlijk begrip. Denk aan de bibliotheek of aan Eindhoven Museum. Het gaat dan eerder om culturele betekenis. Zo is het begrip ook gehanteerd door de Cultuurraad.

Het criterium diversiteit in aanbod en vergroting en verbreding van het publiek, eveneens specifiek voor BIS-instellingen, krijgt weinig aandacht in de aanvragen en wordt zeer uiteenlopend beschreven en ingevuld. De Code Culturele Diversiteit wordt door een enkele instelling genoemd. Dit geldt ook voor de verplichting om aan de Code Cultural Governance te voldoen.

De Cultuurraad denkt dat het niveau van de aanvragen nog kan verbeteren als de instellingen zich in de toekomst richten op meer uitgewerkte, heldere plannen met artistieke doelstellingen waar langs specifiekere begrotingen liggen. De Cultuurraad zal in overleg met Cultuur Eindhoven de mogelijkheden bekijken om te komen tot verbetering van het aanvraagformulier, met als doel het vergroten van de duidelijkheid over de informatie die gevraagd wordt en hoe deze beoordeeld gaat worden. Dit heeft tevens als voordeel dat de aanvragen en adviezen in lengte beperkt kunnen worden.

1.4 Hoogte van de subsidie

In de Cultuurbrief 2017-2020 is aangegeven dat van BIS-instellingen een solidariteitsbijdrage wordt gevraagd ten behoeve van de financiële speelruimte van de Plusregeling. Voor de BIS is een subsidieplafond vastgesteld over de totale periode 2017-2020 van € 69.771.000,- uitgaande van de door de Gemeenteraad gewenste ombuiging van het cultuurbudget voor de BIS-instellingen en voor de Plusregeling (in de richting van een 80-20 verhouding in 2020).

In de adviesaanvraag van Cultuur Eindhoven wordt de Cultuurraad gevraagd bij de advisering over de hoogte van de subsidie hiermee rekening te houden en daarbij de indexering volledig buiten beschouwing te laten.

Aan het verzoek aan de instellingen om ruimte te zoeken binnen de eigen begroting is slechts gedeeltelijk gehoor gegeven. Er is in totaal € 73.705.279 aangevraagd, bijna vier miljoen euro boven het subsidieplafond van € 69.771.000,-

De gewenste ombuiging van het BIS-budget kon niet ingevuld worden door een van de instellingen af te wijzen, omdat daarmee een functie niet vervuld zou worden. De BIS-instellingen moeten de ombuiging gezamenlijk opbrengen. Opgave voor de Cultuurraad was dan ook om beredeneerd en transparant tot een advies over de hoogte van de subsidie per instelling te komen.

De Cultuurraad is tot zijn advies gekomen door een combinatie van algemene uitgangspunten en individueel maatwerk. In principe geldt dat instellingen een subsidie ontvangen op niveau 2016 waarop € 5,3% in mindering is gebracht. Daardoor wordt de benodigde financiële ruimte gecreëerd voor de Plusregeling. Met deze manier van ombuigen creëren we stabiliteit en voorspelbaarheid in de subsidieverlening over de gehele periode.

Op deze stelregel zijn vervolgens uitzonderingen mogelijk, zodat de advisering uiteindelijk ook maatwerk wordt. Op de eerste plaats wordt de bijdrage van 5,3% niet verrekend als dit de continuïteit van de instelling in gevaar zou brengen en er geground vertrouwen is in de toekomst van de instelling en de haalbaarheid van de voornemens. Daarbij is zowel naar exploitatie als naar weerstandvermogen gekeken. Ten tweede kan eventueel een hogere subsidie dan in 2016 worden gehonoreerd, indien de Cultuurraad van mening is dat deze verhoging in belangrijke mate bijdraagt aan het verwezenlijken van noodzakelijk geachte ambities en ontwikkelingen bij de betreffende instelling. Tenslotte kan er sprake zijn van een vereiste tussentijdse besluitvorming en wordt geadviseerd de subsidie niet voor vier jaar te verlenen, maar voor een kortere periode. In die gevallen heeft de Cultuurraad geadviseerd een bedrag te reserveren.

Met deze werkwijze mengt de Cultuurraad zich niet in de bedrijfsvoering van de instellingen. Indien niet het gevraagde bedrag wordt verleend, zal de instelling zelf keuzes moeten maken bij het sluitend maken van de begroting. De raad toetst wel of de activiteiten en de kosten subsidiabel zijn. Dit heeft geleid tot de volgende adviezen:

- Van de tien BIS-instellingen adviseert de Cultuurraad aan drie instellingen het subsidiebedrag te bepalen op peil 2016 minus 5,3% (Bibliotheek, Parktheater en MU).
- Voor twee instellingen geldt dat geadviseerd is de gevraagde verhoging van de subsidie toe te kennen minus 5,3% (Effenaar en STRP).
- Cultuurraad adviseert aanvraag Plaza Futura ongewijzigd te honoreren. Plaza Futura voert in haar aanvraag reeds bezuinigingen door voor meer dan 5,3%.
- In verband met zijn kwetsbare positie wordt geadviseerd aan het Eindhoven Museum de solidariteitsbijdrage niet te verrekenen, maar het subsidieniveau 2016 te handhaven.
- Voor Centrum voor de Kunsten Eindhoven (CKE) is het aangevraagde bedrag lager dan de subsidie 2016, wegens de voorgenomen verzelfstandiging van Cultuurstation en de verlaging van de huisvestingslasten. De Cultuurraad adviseert de subsidie voor twee jaar te verlenen met inachtneming van de bijdrage van 5,3%.

- Bij de aanvraag voor Emoves is er geen referentiebedrag uit 2016 om vanuit te gaan. De Cultuurraad heeft op basis van de aanvraag een eigen afweging gemaakt over de hoogte van subsidie.
- Het Muziekgebouw diende uitsluitend een aanvraag in voor 2017. Daar was echter een niet sluitende begroting aan toegevoegd. De Cultuurraad adviseert de aanvraag aan te houden.

De financiële consequenties van deze adviezen houden in dat een beperkt deel van het beschikbare subsidiebedrag voor de periode 2017-2020 nog geen bestemming heeft gekregen. Hiermee creëert de Cultuurraad financiële ruimte ten behoeve van aanvullende advisering over invulling van de BIS-functies.

1.5 Inhoudelijke bevindingen

Het is de Cultuurraad opgevallen dat veel BIS-instellingen een roerige tijd doormaken. Zij hebben net ingrijpend gereorganiseerd, zitten er nog midden in of staan aan de vooravond van een reorganisatie. Afronding van deze hervormingen zal bijdragen aan de stabiliteit van de culturele infrastructuur en is met name een randvoorwaarde voor het kunnen invullen van een sleutelrol, in het eigen domein en ook daarbuiten. De instellingen staan voor de majeure uitdaging om met elkaar de culturele basisinfrastructuur van Eindhoven vorm en inhoud te geven. De Cultuurraad heeft daar veel over opgemerkt. Tegelijkertijd is de Cultuurraad onder de indruk van de artistieke kwaliteit, de vitaliteit en de veerkracht van de instellingen, en zal met belangstelling de ontwikkelingen volgen.

Er zijn ook enkele zorgen die de Cultuurraad wil delen.

- Er wordt momenteel wel met regelmaat onderling samengewerkt, maar niet iedereen heeft zicht op de lijnen naar de kleinere instellingen in de stad of relaties buiten het eigen domein. Hier is nog een slag te maken om het gehele culturele ecosysteem te versterken.
- Als het gaat om ondernemerschap en vergroting en verbreding van het publieksbereik, denkt de Cultuurraad dat nog veel verbetering mogelijk is. Er zijn interessante ontwikkelingen bij enkele instellingen, maar dat geldt nog niet voor de gehele BIS.
- Uit de ingediende aanvragen kunnen wij tenslotte niet opmaken dat het onderwerp toegankelijkheid overal al goed op de agenda staat. De Cultuurraad vindt het belangrijk dat de BIS-instellingen in de komende periode meer aandacht besteden aan hun digitale en fysieke toegankelijkheid, zodat de activiteiten die zij ontplooien ook daadwerkelijk bereikbaar zijn voor alle Eindhovenaren.
- Een aantal kleinere instellingen verkeert in een zodanig financieel kwetsbare positie dat de continuïteit bedreigd zou worden bij het verrekenen van een solidariteitsbijdrage. Het niet honoreren van een gevraagde subsidieverhoging zou in die gevallen de in gang gezette positieve ontwikkelingen frustreren.

Met de bijgaande adviezen hoopt de Cultuurraad te kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van culturele infrastructuur in deze stad. De Cultuurraad wenst de aanvragers een vruchtbare en interessante periode in de komende vier jaar.

Marc Glaudemans, voorzitter Cultuurraad.

2 Aanvullend advies

2.1 Extra advies inzake bemiddelingsfunctie onderwijs en cultuuraanbieders

De bemiddelingsfunctie tussen het onderwijs en het culturele veld wordt in Eindhoven ingevuld door het CultuurStation. Het CultuurStation maakt onderdeel uit van Het Centrum voor de Kunsten Eindhoven (CKE). Na diverse gesprekken is in goed overleg tussen stichting Cultuur Eindhoven en CKE besloten om het CultuurStation los te koppelen van Centrum voor de Kunsten Eindhoven zodat zij beter haar onafhankelijke rol kan vervullen. CKE zal het traject naar de organisatorische herpositionering goed faseren en de activiteiten van CultuurStation in het schooljaar 2016-2017 ongewijzigd continueren.

In haar brief van 6 juli 2016 heeft de stichting Cultuur Eindhoven aan de Cultuurraad gevraagd advies uit te brengen over het te reserveren bedrag voor de bemiddelingsfunctie. Tevens is de Cultuurraad gevraagd eventuele algemene aanbevelingen voor de toekomstige invulling van de bemiddelingsfunctie te formuleren.

2.2 Algemene aanbevelingen voor de toekomstige invulling van de bemiddelingsfunctie

De Cultuurraad adviseert de bemiddelingsfunctie breed, vraaggericht en proactief in te vullen. Daarbij ligt het accent op de daadwerkelijke bemiddeling, maar is er ruimte om initiatieven te nemen, gericht op het bevorderen van de cultuureducatie in Eindhoven.

Er hoeft niet opnieuw gedaan te worden wat er al is. Op regionaal, provinciaal en landelijk niveau is er een gevarieerd aanbod aan expertisecentra voor deskundigheidsbevordering en kennisoverdracht (onder andere LKCA). Het is niet wenselijk dat CultuurStation zelf eigen educatief aanbod gaat ontwikkelen.

Het takenpakket voor een instelling met een bemiddelingsfunctie zou er als volgt uit kunnen zien:

1. **Onafhankelijk bemiddelaar:**
Het is van groot belang dat het de instelling onmiddellijk goed wordt gepositioneerd en daarmee ook duidelijk afstand neemt van CKE, hoewel in de toekomst CKE een belangrijke samenwerkingspartner blijft, zeker met betrekking tot de invulling van de 'doorgaande leerlijnen'.
2. **Proactief, stimulerend, aanjagend en vernieuwend:**
De instelling bemiddelt tussen het culturele veld en het onderwijs. De vraag vanuit het onderwijs is daarbij leidend. Hoe kan de culturele sector inspelen op die vraag? De instelling oriënteert zich op de volle breedte van de culturele sector, kent de mogelijkheden en onmogelijkheden en daagt de cultuursector uit om te komen met passende antwoorden op steeds wisselende vragen vanuit het onderwijs.
3. **Spil in het netwerk:**
De instelling organiseert meetings tussen vertegenwoordigers van het onderwijs en die van het culturele veld waarbij de laatste ontwikkelingen op het terrein van cultuureducatie worden gedeeld. De instelling zorgt er samen met de cultuursector voor dat het onderwijs van het actuele cultuureducatieve aanbod op de hoogte is.
De instelling werkt vraaggestuurd en heeft continu zicht op de vraag vanuit het veld (met name primair onderwijs en voortgezet onderwijs). Zij kent het cultuureducatieve aanbod.
De instelling is penvoerder voor de Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit.

4. **Bevordert de deskundigheid, staat voor kwaliteit:**

De instelling adviseert het onderwijs, ondersteunt de scholen waar nodig bij aanvragen van subsidies, begeleidt de docenten en bevordert de deskundigheid ter plekke.

Personeel neemt zelf deel aan congressen en workshops om op de hoogte te blijven van de meest recente ontwikkelingen.

De instelling communiceert over de laatste ontwikkelingen op het terrein van cultuureducatie, landelijk en regionaal.

2.3 Financieel advies

In de begroting CKE 2017-2020 is voor 2017 een bedrag van € 130.000 opgenomen voor het CultuurStation. Dit zijn reguliere uitvoeringskosten, waaronder twee fte. Momenteel is het CultuurStation ingebed in de organisatie CKE. CKE heeft aangegeven dat de huidige kosten in totaal € 300.000 op jaarbasis bedragen.

Om de bemiddelingsinstelling goed te kunnen positioneren als zelfstandige organisatie, en in staat te stellen de ruime en de brede opdracht uit te voeren adviseert de Cultuurraad om voor de bemiddelingsfunctie voor de periode 2018-2020 jaarlijks een bedrag van € 350.000 te reserveren.

De Cultuurraad adviseert om voor najaar 2017 een bedrag van € 170.000 te reserveren, er van uitgaande dat de instelling medio 2017 nog niet op volle kracht zal kunnen opereren.

3 Individuele adviezen

Advies Bibliotheek Eindhoven

Inleiding / samenvatting

In zijn aanvraag schetst Bibliotheek Eindhoven een ontwikkeling waarbij de rol en taak van de moderne bibliotheek verschuift van het verzamelen van kennis naar het distribueren, ontsluiten en delen van kennis. De bibliotheek transformeert van instituut naar functie. Bibliotheek Eindhoven merkt daarbij op dat de bezuinigingen in de afgelopen beleidsperiode er aan hebben bijgedragen dat de organisatie op het goede pad terecht is gekomen in de zoektocht naar de bibliotheek van de toekomst.

De Bibliotheek Eindhoven is er voor iedereen die zich wil ontwikkelen. Bibliotheek Eindhoven heeft daarbij extra aandacht voor de ontwikkeling van de basisvaardigheden lezen en digitale geletterdheid.

De ambities van de bibliotheek zijn dat in 2020 geen kind meer naar de middelbare school gaat met een leesachterstand; het aantal laaggeletterden over vijf jaar met 50% is teruggebracht; het aantal digitaal geletterden is gegroeid van 76,8% naar 85%.

Om deze ambities te realiseren werkt men aan veertien kernactiviteiten, verdeeld over vier programmalijnen. Deze hebben betrekking op het bevorderen van leesplezier, vergroten van digitale geletterdheid, kennisdeling en talentontwikkeling en meedoen door het vergroten van maatschappelijke betrokkenheid. Bij elke activiteit zijn proces-indicatoren benoemd.

Bibliotheek Eindhoven investeert de komende vier jaar € 1,6 miljoen voor de ontwikkeling van de bibliotheek van de toekomst. Onder de naam 'Expeditie Anton' gaat men aan de slag met vernieuwing en op zoek naar nieuwe verdienmodellen.

Beoordeling

Bibliotheek Eindhoven is helder in haar missie, visie en ambities, en heeft duidelijke keuzes gemaakt, waarmee ze een goede ontwikkeling in gang heeft gezet. Daarbij sluit de bibliotheek aan bij landelijke ontwikkelingen. De kwaliteit van de organisatie is dan ook voldoende.

Mede als gevolg van bezuinigingen heeft Bibliotheek Eindhoven al veel veranderingen doorgevoerd. De Cultuurraad constateert echter dat er nog diverse aspecten zijn die om nadere uitwerking vragen. Dit betreft met name het publieksbereik en het ondernemerschap. De innovatiefunctie zou versterkt kunnen worden. Uit de aanvraag blijkt dat innovatie nog niet in de dagelijkse operatie ingebed is.

De Cultuurraad heeft waardering voor de ambities op het vlak van (digitale) laaggeletterdheid, maar vraagt zich af in hoeverre deze realistisch zijn. Uit de aanvraag blijkt niet op welke wijze men een complex probleem als laaggeletterdheid gaat aanpakken, of wat de resultaten tot nu toe zijn. Hoe wordt de doelgroep bereikt, hoe wordt een concept als Taalhuizen ingevuld? De plannen zijn al met al nog weinig uitgewerkt. Het publieksbereik onder volwassenen (aantal abonneementhouders en uitleningen vanaf 18 jaar) daalt sterker dan de landelijke trend. De Cultuurraad vindt dit zorgelijk en mist in de aanvraag een concreet en specifiek plan hoe het publieksbereik te vergroten. Hoe zorgt de bibliotheek ervoor dat het aantal bezoeken op 300.000 uitkomt, terwijl het aantal bezoekers in 2015 daalde van 361.442 naar 283.249 (voorlopige jaarrekening 2015).

Het ondernemerschap zou beter uitgewerkt kunnen worden. De eigen inkomsten zijn nu nog zeer gering. De verwachte groei aan inkomsten uit het bedrijfsleven (van € 31.000 in 2017 naar € 198.000 in 2020) is erg optimistisch. Men geeft wel aan in te zetten op gezamenlijke productontwikkeling met andere instellingen en bedrijven en nieuwe producten/diensten met bijbehorende verdienmodellen te ontwikkelen voor nieuwe klanten, maar dit wordt verder niet geconcretiseerd. De investering in vernieuwing en nieuwe verdienmodellen voor een bedrag van € 1,6 miljoen wordt slechts zeer ten dele terug verdiend.

De meerwaarde voor de stad is evident. Dit is deels inherent aan de functie van bibliotheek. Maar mits het bereik op orde is en blijft, biedt Bibliotheek Eindhoven een specifieke toegevoegde waarde op het vlak van algemene lees- en schrijfontwikkeling en kennisdeling.

Bibliotheek Eindhoven vervult een sleutelrol in het maatschappelijk domein en onderhoudt veel samenwerkingsrelaties. De Cultuurraad onderschrijft dit, maar is van mening dat de bibliotheek nog meer extern gericht zou kunnen werken, gelet op de ambities die de bibliotheek in het kader van ondernemerschap heeft.

De begroting is voor de jaren 2017 en 2018 niet sluitend. Bibliotheek Eindhoven heeft de gemeenteraad verzocht het positieve resultaat over 2015 van € 1,5 miljoen te mogen behouden ten behoeve van de exploitatie in 2017 en 2018. De Cultuurraad adviseert dit verzoek te ondersteunen, om de in gang gezette vernieuwing niet te belemmeren. Binnen de Cultuurbegroting kan dit bedrag niet gevonden worden.

Advies

De Cultuurraad adviseert een subsidiebedrag van € 3.197.117 per jaar te verlenen (subsidiebedrag 2016 minus 5,3%). Totaal voor de aanvraagperiode € 12.788.468, -

Advies Centrum voor de Kunsten Eindhoven (CKE)

Inleiding

CKE wil mensen van alle leeftijden en achtergronden in een breed scala van leervormen toegang bieden tot kunstbeleving en kunstbeoefening. In zijn aanvraag schetst het CKE de koerswijziging die is ingezet: naar meer samenwerking, meer aanbod op scholen, flexibeler en ondernemender.

Ambities van het CKE hebben betrekking op het vergroten van kwaliteit, marktgerichtheid, toegankelijkheid en culturele diversiteit, en verminderen van subsidie afhankelijkheid. CKE onderscheidt drie hoofdfuncties: cultuureducatie, huis voor amateurkunst en een nog op te richten kenniscentrum CKE. Aan de hand van deze indeling wordt het activiteitenaanbod beschreven.

Na diverse gesprekken is in goed overleg tussen stichting Cultuur Eindhoven en CKE besloten om het CultuurStation los te koppelen van Centrum voor de Kunsten Eindhoven. De makelaars- en bemiddelingsfunctie als het gaat om vraag en aanbod van cultuureducatie voor scholen vraagt om een onafhankelijke positie. In 2016-2017 worden de taken nog uitgevoerd door CKE. Voor 2017 zal de functie advisering en bemiddeling aan de BIS worden toegevoegd en open gesteld voor inschrijving. Aan de Cultuurraad is een aanvullend advies gevraagd.

In de aanvraag houdt CKE rekening met mogelijke bezuinigingen als gevolg van daling van de huisvestingslasten, zodra er een centrale vestiging is. Het CKE gaat van twee naar één locatie, het centrale pand wordt ingrijpend gewijzigd.

Beoordeling

De Cultuurraad constateert dat er sprake is van een complexe aanvraag, en acht de kwaliteit van de aanvraag op een aantal punten onvoldoende transparant. Door inhoud en opzet van de aanvraag kan deze slechts tot op zekere hoogte beoordeeld worden. Toetsing aan de criteria in de subsidieregeling is op hoofdlijnen gebeurd.

CKE wijkt af van de Subsidieregeling door een bredere definitie van cultuureducatie² te hanteren. CKE heeft altijd een breed aanbod aan kunsteducatie (bijzonder vrijetijdsaanbod) gehad, naast het aanbod dat reeds in de markt aanwezig is, en het lijkt erop dat het totale aanbod van het CKE 2017-2020 in dit activiteitenplan en begroting is opgenomen. Dit bemoeilijkt het geven van een zelfstandig oordeel over de subsidieaanvraag ten behoeve van de uitvoering van de BIS-functie, met name wat betreft cultuureducatie. In de BIS-aanvraag van het CKE is sprake van een kennis/expertisecentrum CKE. Dit is een nieuwe activiteit. De Cultuurraad is niet overtuigd van de noodzaak en positionering van een kenniscentrum bij het CKE. Wegens mogelijke overlap met CultuurStation is een nadere inhoudelijke en financiële onderbouwing noodzakelijk.

Belangrijkste doelgroepen zijn cursisten en scholieren. Maar CKE wil verder uitbreiden en nog meer mensen bereiken. Uit de aanvraag blijkt niet met wat voor programma's denkt CKE aansluiting te vinden bij andere doelgroepen, en over welke doelgroepen CKE het specifiek heeft. De indruk ontstaat dat het activiteiten zijn die buiten de BIS-functie vallen.

CKE beschrijft haar meerwaarde in algemene termen. Voor CKE is meerwaarde onder meer het bewaken van de diversiteit van het totale cultuuraanbod in de stad en of alle disciplines en vormen van educatie aanwezig zijn. Zo nodig vult CKE aan. CKE werkt dit niet verder uit. Het maakt niet concreet hoe het zich verhoudt tot het aanbod en vraag in de stad, en hoe het zijn aanbod zal bijstellen.

CKE geeft aan het centrum voor educatie en amateurkunst te zijn in Eindhoven, maar geeft onvoldoende aan hoe het inspeelt op de concurrentie vanuit de vrijetijdssector en concurrentie door andere particuliere instellingen. Graag had de Cultuurraad gezien dat CKE een volledige inventarisatie had gemaakt van

² CKE hanteert de landelijk (LKCA) bredere definitie van cultuureducatie: Cultuureducatie is doelbewust leren over en door middel van kunst, erfgoed en media via gerichte instructie, zowel binnenschools als buitenschools. Dit houdt dus in alle activiteiten die CKE zowel buitenschools als binnenschools organiseert binnen het brede veld van kunst, erfgoed en media. Echter deze regeling maakt o.a. een onderscheid tussen kunst en cultuur educatie.

aanbod en vraag in de stad. Waar bevinden zich de lacunes en hoe kan CKE die invullen? Wat is haar strategische positie?

In de aanvraag van CKE wordt het begrip 'artistieke kwaliteit' amper genoemd. Het is spijtig dat door deze aanvraag niet te achterhalen is waar de specifieke artistieke kwaliteiten liggen van CKE.

De Cultuurraad stelt voor het CKE twee jaar de tijd te geven voor strategische herpositionering en het ontwikkelen van een visie op de noodzakelijke transitie. Dit biedt de ruimte om niet-subsidiabel aanbod marktconform uit te voeren en beter te laten aansluiten op concurrerend of ander aanbod in de stad en tevens met ingang van schooljaar 2017-2018 CultuurStation te verzelfstandigen. Uiterlijk 1 juni 2018 zal het CKE een nieuwe aanvraag moeten indienen voor de periode 2019-2020.

Advies

De Cultuurraad adviseert ten aanzien van de BIS-functie Cultuureducatie en Huis voor Amateurkunst:

- Aan CKE voor 2017 een subsidie te verlenen van € 4.102.333 (subsidie 2016 minus 5,3%).
- Aan CKE voor 2018 een subsidie te verlenen van € 3.364.780 (aanvraag 2018 minus 5,3%).
- Voor de jaren 2019 en 2020 een bedrag te reserveren van maximaal € 3.350.000 per jaar, ten behoeve van de BIS-functie cultuureducatie en amateurkunst. Aan de hand van de nieuw ingediende aanvraag vóór 1 juni 2018, zal gekeken worden hoe aanvraag en plannen zich verhouden ten opzichte van dit bedrag.

Advies De Effenaar

Inleiding / samenvatting

De Effenaar richt zich op het verkennen en inhoud geven van de toekomst van popmuziek en popmuziekbeleving vanuit experiment en vernieuwing. Het doel is een levendig en aantrekkelijk popmuziekklimaat in Eindhoven en de Brainport regio.

In de aanvraag beschrijft de Effenaar zijn rol van programmeur (aanvoelen en bieden wat de regio vraagt), aanjager (het publiek inspireren en verrassen) en kwartiermaker (locaties elders in de stad ontwikkelen waar programma's op hun plek zijn).

Overige uitgangspunten zijn dat de publieksbeleving centraal staat, en dat publiek en lokale artiesten mede-programmeur zijn. De Effenaar programmeert in samenwerking met kleinere podia ook op locatie (de stad als podium).

Sinds een aantal jaren heeft de Effenaar ten behoeve van de programmering voor de afzonderlijke genres vier belevingskwadranten: een clustering van programma's, op basis van de verwachtingen van het publiek. Deze werkwijze is dit jaar verfijnd met programmalijnen. Elke programmalijn heeft een eigen positie, ambitie en publiek, maar ook ontwikkelrichting, samenwerkingspartners, benadering en prijsstrategie. Om publiek en muzikanten te stimuleren zich verder te ontwikkelen voert de Effenaar diverse projecten uit, op het vlak van cultuureducatie, talentontwikkeling en innovatie (toepassing VR / AR, online concertregistratie, broadcast academy).

Beoordeling

De Cultuurraad is positief over de artistieke kwaliteit van de Effenaar. Het gebruik van de elf programmalijnen levert een gevarieerd en afgewogen aanbod op, toegesneden op de hedendaagse belevingswereld van de popcultuur consument. Hierdoor weet de Effenaar nagenoeg alle deelgroepen binnen de popmuziek te bedienen. Daarnaast schept de Effenaar ook ruimte voor experiment en vernieuwing, en is er aandacht voor lokale popartiesten. De Effenaar wil steeds meer het publiek betrekken in de samenstelling van de programma's.

De Effenaar heeft volgens de Cultuurraad als kernspeler binnen de popmuziek een duidelijke meerwaarde voor de stad. De verbinding met de stad blijkt uit de vele samenwerkingsrelaties van de Effenaar met andere culturele en niet culturele instanties, de coproducties met andere (pop)locaties, in en buiten Eindhoven en de educatieve projecten.

Ook wil de Effenaar steeds meer het publiek en de lokale artiesten betrekken in de samenstelling van de programma's, als een vorm van co-creatie.

De Effenaar heeft zijn sleutelrol in de popmuziek keten concreet uitgewerkt. De Effenaar fungeert als katalysator voor de kleinere podia, door op locatie te programmeren en met deze locaties samen te werken (de stad als podium). Dit heeft geleid tot een uitgebreid netwerk.

De Cultuurraad heeft waardering voor deze aanpak, maar vraagt zich af of dit ook leidt tot een toename van publiek bij de Effenaar. Het is zaak het evenwicht te bewaren tussen beide vormen van programmering en presentatie.

Met haar zeer brede programmering (van Heavy metal tot indie pop, van singer-songwriter tot EDM) streeft de Effenaar ernaar zo veel mogelijk publieksgroepen te bedienen. Het grote aantal artiesten en festival(letjes) kan het programma echter ook diffuus maken. Duidelijke keuzes kunnen verder bijdragen aan de eigen profilering, bijvoorbeeld door meer in het oog springende, landelijk gepromote festivals/events. In de programmering ontbreken grote publiekstrekkers.

De Effenaar bereikt een breed publiek. De Effenaar kiest er bewust voor het aanbod niet nog verder te verbreden. Programmering en marketing zijn niet zozeer gericht op ontbrekende publieksgroepen, maar op

het bereiken van steeds weer nieuwe mensen uit het reeds bestaande, brede publiek. De Cultuurraad heeft begrip voor deze keuze.

De Effenaar heeft de afgelopen jaren goed gewerkt aan verbetering van haar ondernemerschap. Hoewel de Effenaar geen tekorten meer heeft, is de financiële positie nog steeds kwetsbaar. Het weerstandsvermogen is klein, er worden geen reserves opgebouwd. Veel van de voornemens zijn afhankelijk van additionele subsidies. Daarnaast is er sprake van grote schommelingen in de publieksinkomsten.

Fondsenwerving, uitbreiding van vriendenprogramma en uitbreiding van besloten verhuur getuigen van gezond ondernemerschap, maar zitten vooralsnog in de opstartfase. Er is in de ogen van de Cultuurraad een reëel risico dat de opgevoerde bedragen niet gehaald worden.

Voorgenomen investeringen zijn gericht op het versterken van de beleving van bezoekers en artiesten en op het vergroten van de gebruiksmogelijkheden van het gebouw.

De Cultuurraad onderschrijft dat, gezien de ontwikkeling van de muziekmarkt, waardoor aanbod minder automatisch de weg naar Eindhoven vindt, men meer moet gaan ondernemen en zelf creëren, om aantrekkelijk en succesvol te blijven. Hiervoor is een extra investering nodig. De inkomsten uit kaartverkoop en horeca zullen namelijk niet onmiddellijk toenemen, en er is enige buffer nodig.

De Effenaar heeft verzocht voor 2017 en 2018 een hogere subsidie te verlenen. Met de verhoging van de subsidie investeert de Effenaar in vergroting van het verdienvermogen, en kan het zichzelf weer op de kaart zetten. De Cultuurraad heeft waardering voor de ontwikkeling die de Effenaar doormaakt en kan zich vinden in deze aanpak.

Advies

Op grond van de ingediende stukken concludeert de Cultuurraad dat het leveren van de gevraagde solidariteitsbijdrage de in gang gezette ontwikkelingen bij de Effenaar zou frustreren. Gelet op zijn kwetsbare financiële positie, zou dit ook een aanzienlijke bedreiging voor de continuïteit van de Effenaar betekenen. De Cultuurraad adviseert de gevraagde subsidie verhoging te verlenen, minus de ombuiging van 5,3%. Dit komt neer op de volgende bedragen.

2017	€ 1.030.261
2018	€ 948.884
2019	€ 915.057
2020	€ 928.783

Advies CV Emoves

Inleiding / samenvatting

Vijf Urban Culture en Sports instellingen (het Dynamo HiphopLab040, Area 51, het 040BMXpark, gebouw 52 en The Ruggeds) hebben samen de coöperatieve vereniging (CV) Emoves opgericht. Doel van de CV is om door samenwerking de ontwikkeling en professionalisering van het urban veld te bevorderen.

De CV is een ontwikkel- en presentatieplatform. Het platform organiseert het jaarlijks meerdaagse festival Emoves, ondersteunt nieuwe en bestaande initiatieven en richt een kennis- en innovatiecentrum in. In de CV worden gezamenlijke taken ondergebracht als marketing, evenement productie, educatief aanbod, fonds- en sponsorwerving.

De vijf partners zullen voor hun reguliere activiteiten een beroep doen op de Plusregeling. Zij vormen de basis voor de activiteiten van de CV.

Beoordeling

In de aanvraag ligt het accent op de vormgeving van de organisatie en op het festival Emoves. In de aanvraag wordt niet direct gesproken over artistieke kwaliteit. Het benutten van de inhoudelijke synergie van de samenwerking zal een uitdaging voor het platform zijn. De Cultuurraad gaat er vanuit dat met het clusteren van de verschillende kleine instellingen in een platform, er ruimte ontstaat voor het gezamenlijk verder ontwikkelen van een visie.

Het festival Emoves draagt bij aan de diversiteit van het aanbod in de stad. De Cultuurraad vraagt zich in dat kader af of de uitingen binnen CV Emoves ook artistiek-inhoudelijk in staat zijn de blik van bezoekers te verruimen. De aanvraag geeft de indruk dat de jongeren vooral wordt geboden wat ze al interessant vinden. De peer-to-peer structuur die CV Emoves voorstaat, geeft wel een prachtige ingang voor het verruimen van de ervaring en daarmee de blik van de jonge mensen die Emoves wil aanspreken.

De Cultuurraad is op grond van de aanvraag nog niet overtuigd van nut en noodzaak van een kenniscentrum. De aanvraag geeft nog weinig duidelijkheid betreffende de meerwaarde, draagvlak, behoefte en expertise. De plannen ten aanzien van het kenniscentrum zullen concreter uitgewerkt moeten worden in de nabije toekomst, ook in relatie tot de opdracht voor een kennisloket van Gebouw52.

Emoves bereikt een jong en cultureel divers publiek dat nauwelijks door andere culturele instellingen bereikt wordt. Dit bereik is bovendien groot. Binnen de regio Brabantstad en zelfs landelijk is de urban scene in Eindhoven verder ontwikkeld dan elders. Naar verwachting trekken Emoves en het cluster ook zeker publiek vanuit de wijdere omtrek.

Met de vervulling van een platformfunctie, zal Emoves een sleutelrol binnen de urban scene kunnen spelen, maar ook daarbuiten. De Cultuurraad ziet een belangrijke rol voor Emoves, door aansluiting te zoeken bij andere culturele instellingen in de (basis)infrastructuur.

Juist als BIS-instelling kan Emoves een sleutelrol vervullen door te bevorderen dat jongeren ook de weg vinden naar het overige culturele aanbod. Dit biedt kansen op doorstroming van jonge makers en uitwisseling met een breder publiek.

In de aanvraag wordt dit onderschreven. Volgens het plan zal het kenniscentrum er onder andere op gericht zijn om het grensgebied te verkennen tussen Urban en zogenaamde klassieke culturele instellingen.

De producties die het resultaat zijn van de samenwerking vormen een bijdrage aan het culturele leven in Eindhoven. Meerwaarde van een platform is tevens dat een sterke urban culture zorgt voor een levendig klimaat in de stad, waarmee het zich (inter)nationaal kan profileren en zich kan onderscheiden van andere (Brabantse) steden.

Basis voor de aanvraag is co-creatie. De vijf partners zetten met deze aanvraag een volgende stap om de reeds bestaande samenwerking op een hoger plan te brengen. Met de keuze voor een coöperatie geven zij de samenwerking tussen de kleinschalige instellingen vorm. De vijf partners moeten voor hun exploitatie een beroep doen op de Plusregeling.

Deze krachtenbundeling via de CV maakt naar verwachting een verdere professionalisering en versterking van het urban veld mogelijk, met name op het vlak van fondsenwerving, marketing en ondernemerschap.

Het onderbrengen van werkzaamheden in de CV kan leiden tot meer continuïteit en kwaliteit, waardoor de positie van de verschillende kleine, vaak minder professionele en aan verandering onderhevige organisaties wordt verstevigd.

De organisatiestructuur lijkt volgens de Cultuurraad een weeffout te bevatten doordat twee beoogde bestuursleden betaalde opdrachten voor Emoves vervullen. Hierdoor vallen ze hiërarchisch onder de directeur, terwijl ze als bestuurslid tevens de functie van werkgever vervullen. Dit zou strijdig zijn met de Governance Code Cultuur en behoeft een nadere toelichting. Uitvoering en toezicht dienen onafhankelijk van elkaar te zijn. Juist met vijf partners die samen een CV vormen, dienen de onderlinge verhoudingen zo transparant mogelijk te zijn.

De Cultuurraad acht de hoogte van de begrotingspost personeelslasten uitzonderlijk hoog.

Alhoewel er zeker kansen voor sponsoring aanwezig zijn, zijn de financiële prognoses met name met betrekking tot sponsoring ambitieus (sponsoring loopt op van €90.000 naar €160.000). De directe inkomsten stijgen in de begroting sneller dan de bezoekersaantallen.

Advies

De Cultuurraad adviseert

een subsidie van € 175.000 per jaar te verlenen (gebaseerd op een correctie in de loonkosten naar een vergelijkbaar niveau als in gelijksoortige vakgebieden).

daaraan de voorwaarde te verbinden dat de CV Emoves helderheid verschaft over zijn toezichtstructuur en deze zodanig inricht dat aan de Governance Code Cultuur wordt voldaan.

Advies Eindhoven Museum

Inleiding / samenvatting

Het Eindhoven Museum is ontstaan uit de fusie tussen het Historisch OpenluchtMuseum Eindhoven en Museum Kempenland Eindhoven. Het is een museum met twee collecties. In het activiteitenplan 2017 – 2020 worden beide onderdelen zoveel mogelijk geïntegreerd benaderd.

Het preHistorisch Dorp is de vaste plek voor vroege stadsgeschiedenis, de collectie moderne stadsgeschiedenis wordt getoond op wisselende locaties in wijken en stadsdelen. Presentaties van het Eindhoven Museum zijn herkenbaar doordat zij activerend zijn (zelf doen, ervaren) en gericht op sociale interactie en publieksparticipatie. Het museum richt zich op een breed publiek en stemt alle activiteiten af op zowel ervaren als startende cultuurdeelnemers.

Ambities voor de periode 2017-2020 zijn het ontwikkelen van een eenduidig profiel en een herkenbare signatuur, verbreding van het publiek en een grotere maatschappelijke impact.

Het Eindhoven Museum wil een trekkersrol gaan vervullen in de ontwikkeling van een gezamenlijk open stadsdepot, ten behoeve van de eigen collectie en de kunst- en archeologie collectie van de gemeente. In de plannen wordt het depot de fysieke verzamelplek van het Geheugen van Eindhoven. Het museum is tevens voornemens een haalbaarheidsstudie te laten uitvoeren naar de mogelijkheden om vanuit een open depot door te groeien naar een vaste museale expositiefunctie. Daarmee wil het een centrale positie in het erfgoedveld van Eindhoven innemen.

Beoordeling

De Cultuurraad vindt de artistieke kwaliteit van het plan lastig te beoordelen. De aanvraag biedt een schetsmatig beeld van de artistieke kwaliteit van het programma voor 2017-2020. Zo blijft de inhoudelijke programmering van de exposities in het open depot, waarbij geput wordt uit eigen collectie, onduidelijk. De Cultuurraad mist een meer inhoudelijke onderbouwing van het programma, met meer aandacht voor context, vorm, verdieping, artistieke kwaliteit en visie en mogelijke creatieve partners.

Eindhoven Museum wil haar publieksbereik de komende vijf jaar vergroten van 40.000 naar 60.000 bezoekers per jaar. Ambitie is om het publieksbereik onder de doelgroepen binnen Eindhoven te intensiveren (meer herhaalbezoeken) en het regionale bereik te verbreden (meer bezoekers van buiten de stad). Het plan omvat tevens de ambitieuze ombuiging van de huidige daling van schoolbezoeken naar groei (van 13.500 in 2015 naar 15.000 in 2020).

Men wil onder meer presentatiemiddelen en educatieve programma's beter op de wensen van verschillende typen bezoekers aan laten sluiten. Het museum geeft echter niet concreet aan welke presentatiemiddelen men daarbij voor ogen heeft.

Eindhoven Museum is een sterk onderscheidende aanvulling op de overige BIS-organisaties in Eindhoven. Het heeft in Eindhoven een positie als instapmuseum: een plek voor een eerste kennismaking met erfgoed, cultuur en museumbezoek. Binnen Eindhoven is het museum de enige BIS-instelling die zich richt op de geschiedenis en ontwikkeling van Eindhoven. Hiermee biedt het Eindhoven Museum volgens de Cultuurraad een meerwaarde voor de stad.

Op het gebied van ondernemerschap bevindt de organisatie zich in de overgang naar een volgende fase. In de afgelopen periode is met name gereorganiseerd en zijn de kosten beperkt. Nu de situatie stabiel is, beoogt de organisatie sterker in te zetten op andere (aanvullende) financiering door onder meer het nastreven van hogere bezoekersaantallen. Met een bezoekersaantal van 60.000 zal het zijn verdienvermogen kunnen vergroten. Het museum merkt op dat de investeringen in het publieksaanbod, educatie en marketing die noodzakelijk zijn zich pas later zullen terugverdienen.

Verder wordt geïnvesteerd in de professionalisering en educatie van medewerkers, met name op het gebied van marketing, sales en fondsenwerving. Wellicht dat hierdoor EM meer inkomsten uit private middelen kan genereren evenals inkomsten uit fondsen. De voorliggende plannen werken dit niet verder concreet uit.

De aanvraag bevat ambitieuze plannen. Het Eindhoven Museum wil als grootste speler nadrukkelijker een spilfunctie vervullen in het Eindhovense erfgoedveld, en neemt de trekkersrol op zich als het gaat om het

Geheugen van Eindhoven en het stadsdepot. De Cultuurraad vraagt zich af of de organisatie in staat is deze voortrekkersrol op eigen kracht te realiseren. Het Eindhoven Museum is een kleine organisatie, die net een fusie en reorganisatie achter de rug heeft. Het is de vraag of de organisatie voldoende slagkracht heeft. Daarbij komt dat de slagingskans grotendeels afhankelijk is van anderen. Voor een concept als Het geheugen van Eindhoven is een gemeentelijke visie op erfgoed noodzakelijk. Voor een open depot zijn gemeentelijke investeringen noodzakelijk.

Ook dient men er op bedacht te zijn geen taken op te pakken die reeds door anderen worden vervuld, zoals het Erfgoedhuis (dat ook verhalen ophaalt) of het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven.

De Cultuurraad staat kortom positief ten opzichte van beide trajecten, maar adviseert te streven naar maximale synergie door samenwerking met anderen en de verantwoordelijkheid te delen.

Het Eindhoven Museum verkeert in een financieel zeer kwetsbare positie. Het weerstandsvermogen is klein. Het verrekenen van een solidariteitsbijdrage zou de continuïteit van deze BIS-instelling ernstig kunnen bedreigen. De Cultuurraad adviseert daarom om geen solidariteitsbijdrage te verrekenen.

Advies

De Cultuurraad adviseert voor de periode 2017-2020 de bijdrage te behouden op het subsidieniveau 2016.

Dit komt neer op € 724.700, - per jaar en voor de gehele aanvraagperiode € 2.898.800, -

Advies MU

Inleiding / samenvatting

MU is een internationale presentatie-instelling die hybride kunstvormen toont op het snijvlak van beeldende kunst, design en nieuwe media. MU initieert, produceert en presenteert bij voorkeur nieuw werk, met een uitgebreid interdisciplinair randprogramma. Kern van de activiteiten zijn de presentaties in de eigen ruimte. MU maakt deel uit van de landelijke, provinciale en gemeentelijke basisinfrastructuur.

Voor de komende periode ligt de nadruk op drie actuele maatschappelijke thema's. *Urban Mutations* richt zich op vraagstukken rondom verstedelijking en hoe 'creatieve makers' hierop reageren. Het tweede thema 'Post-digital and transhuman explorations' richt zich op het vervagen van grenzen tussen mens, machine/ digitale en materiële wereld. Het derde thema richt zich op de discipline wisselwerking van kunst en design en hybride vormen die hieruit ontstaan.

De vierde programmalijn is talentontwikkeling, gericht op jonge, al internationaal opererende makers die een volgende stap willen zetten in hun praktijk. MU wil talentontwikkeling uitbouwen tot langlopende research & development samenwerkingen (twee tot vier per jaar). MU richt zich ook op afgestudeerden (zeven per jaar, van verschillende academies).

Voor de periode 2017-2020 streeft MU naar continuïteit en verdieping, 'minder is meer'. Plan is maximaal zes presentaties in de eigen ruimte te organiseren en vier tot zes elders, zowel in Eindhoven als daarbuiten. Daarbij is de ambitie zeker ook om zich meer internationaal te profileren, met uitgebreidere samenwerkingsverbanden en meer aanvullende programmering.

Beoordeling

De artistieke kwaliteit van het programma van MU is in zijn geheel van hoog niveau. Zowel gevestigde kunstenaars als nieuw talent, evenals marginale en experimentele artistieke praktijken, krijgen de ruimte om buiten de geijkte paden te treden. MU is hiermee een belangrijk landelijk podium voor cross-disciplinaire projecten.

Het activiteitenplan is inhoudelijk goed onderbouwd. Voor 2017-2020 staan in plaats van acht presentaties, zes presentaties in de eigen ruimte gepland. Het plan om minder presentaties per jaar te realiseren gaat gepaard met voornemens tot meer verdieping en uitgebreidere samenwerkingsverbanden, ondersteund door een meer structureel aanvullend programma.

De Cultuurraad beschouwt de exposities in de eigen ruimte als de kracht van MU. Hoewel een aantal van zes presentaties per jaar nog steeds heel gangbaar is, is een risico dat minder exposities per saldo tot minder bezoekers leidt. Dit verdient aandacht. Uit de aanvraag blijkt niet hoe het 'meer' aan verdieping nu precies vorm krijgt (bijvoorbeeld public program, kwaliteit samenwerking, kennisdeling). Meer rust in het programma zorgt niet automatisch voor meer verdieping.

De onderdelen talentontwikkeling en educatie zijn zeer sterk ontwikkeld. Educatieprojecten maar ook participatieprojecten zijn zowel inventief als concreet, zoals het Reversed School-initiatief waarin het creëren van een link tussen jongeren en senioren heel veel potentieel aanboort.

MU zegt in het activiteitenplan per jaar 40.000 - 90.000 bezoekers te trekken. Een groot deel van deze bezoekers is niet betalend. Tijdens de festivals DDW en Glow Next ontvangt MU een groot deel van zijn niet-betalende bezoekers. De Cultuurraad is van mening dat MU zou moeten streven naar vergroting van het aantal reguliere, betalende bezoekers, los van openingen of festivals. Uit de aanvraag blijkt nog onvoldoende op welke wijze MU de verhoging van het aantal betalende bezoekers gaat realiseren.

MU heeft wel een uitgebreid, goed uitgewerkt plan voor publieksbereik. Het plan is gericht op het bereiken van een meer sociaal economisch en cultureel divers publiek waarbij ook gedacht wordt aan mensen met een beperking, expats en verschillende leeftijdscategorieën. Het inhoudelijke programma is dusdanig gevarieerd, dat het een grote verscheidenheid aan doelgroepen aanspreekt.

MU beoogt met haar programma haar jonge publiek te blijven boeien en daarnaast een groeiende nieuwsgierige groep 65-plussers te bereiken, en richt zich daartoe op de scholen en de festivals.

MU biedt een bijzonder aanbod binnen Nederland en heeft zich als presentatie-instelling geprofileerd binnen een nationale en internationale context, wat veel dynamiek oplevert voor de stad Eindhoven en haar hoogstaande culturele uitstraling. Het is in die zin een aanwinst voor het lokale culturele klimaat.

MU vult zijn sleutelrol als BIS-instelling nog beperkt in. Er zijn wel samenwerkingsrelaties, ook buiten haar domein. De Cultuurraad wil MU echter uitdagen binnen de stad een grotere rol als BIS-instelling te nemen. De Cultuurraad ziet hier nog kansen.

MU is financieel gezond, maar de basis is smal. De afhankelijkheid van publieke middelen is relatief groot. MU wil zo laagdrempelig mogelijk zijn, heeft daarom lage toegangsprijzen en is regelmatig gratis toegankelijk. De Cultuurraad begrijpt het uitgangspunt, maar verwacht ook dat MU nieuwe inspanningen levert voor het verhogen van de eigen inkomsten, middels sponsoring, educatie, expertise, verhuur etc.

Advies

De Cultuurraad adviseert een jaarlijkse subsidie van € 344.235,- te verlenen (subsidie 2016 minus € 53%).

Advies Parktheater

Inleiding / samenvatting

De aanvraag van het Parktheater schetst de ontwikkeling die het theater vanaf 2007 heeft doorgemaakt. Het Parktheater heeft zich ingrijpend vernieuwd. Het programma is veelzijdiger geworden, er komt meer jong publiek, medewerkers zijn creatiever en deskundiger, de financiën zijn op orde en er is een innovatiefonds. Nieuwe opdracht is, aldus het Parktheater, om van betekenis te worden in de raakbare samenleving. Uitdaging is hoe men kan raken en verbinden en versterken. Raken door “de juiste benadering met de juiste voorstelling voor de juiste mensen op het juiste moment”.

Het Parktheater onderscheidt twee hoofdlijnen: verbeteren en verstevigen van het bestaande programma (raakevolutie) en vernieuwen, versnellen en aanvullen van het bestaande programma (raakrevolutie).

Onder de raakevolutie geeft het Parktheater aan op welke wijze de criteria vakmanschap, zeggingskracht, oorspronkelijkheid en vernieuwing een rol spelen in de reguliere programmering. Een aantal aspecten worden uitgelicht, waaronder de muziekprogrammering, jeugd en cultuureducatie, de BIS-gezelschappen, Eindhovense gezelschappen, busreizen naar andere voorstellingen en het debat in de stad.

De raakrevolutie heeft betrekking op het innovatiefonds / innovatietraject thinX (theater innovatie 10.0). In 2017- 2020 wil het Parktheater het innovatietraject verder uitbreiden. Dit omvat het ondersteunen van nieuwe makers, co produceren van voorstellingen, opzetten en uitbouwen van festival Best of the Fest. Daarnaast richt het Parktheater zich op het verbinden van het theater met de samenleving, met generaties, en met de wetenschap. Dit wordt in de aanvraag concreet verder uitgewerkt.

Beoordeling

De Cultuurraad is over de gehele linie bijzonder positief over de aanvraag van het Parktheater. Dit geldt voor de artistieke visie en strategie, het publieksbereik, het ondernemerschap en de positie die men in de BIS en in de stad inneemt.

Het Parktheater heeft een duidelijke visie op artistieke kwaliteit in het aanbod; voorstellingen en makers worden geselecteerd op vakmanschap, zeggingskracht, oorspronkelijkheid en vernieuwing. Het programma reflecteert dit ook: alle theaterdisciplines komen aan bod in gemiddeld 450 voorstellingen per seizoen. Er is ook ruimte voor risicovol experiment en jong – nog niet bewezen – talent.

Het Parktheater laat zien dat het een theaterhuis is, dat verder kijkt dan zijn eigen pand. Het theater is mede-programmeur van Pand P, waar jeugdaanbod, jong talent en amateurs op toegankelijke wijze geprogrammeerd wordt voor publiek uit de buurt. Het Parktheater treedt ook op als coproducent van nieuwe producties, onderwijsaanbieder, talentontwikkelaar, werkplaats.

Het Parktheater heeft een duidelijke visie op publieksbereik en verricht publieksonderzoek, het wil een theater zijn voor iedereen. Het Parktheater staat naar eigen zeggen voortdurend open voor nieuwe doelgroepen, en ontwikkelt daar passend aanbod bij. Bijvoorbeeld voor alleengaanden, mensen met een afstand tot de theatermarkt, buurtbewoners, kinderen, jongeren, expats, amateurs. Via Pand P bereikt het Parktheater nieuw en jong publiek (publiek voor jeugdtheater, jonge makers, amateurbezoekers en buurtbewoners).

Het Parktheater bereikt 260.000 bezoekers en streeft naar een groei in de komende beleidsplanperiode van 25.000 tot 30.000 bezoekers. Die groei wordt met name gerealiseerd door speciale projecten en voorstellingen en door nieuw publiek op andere locaties (zoals de avonden waarop ouderen in woonzorginstellingen via een videolink live kunnen meekijken met een voorstelling).

De veelheid aan handreikingen aan de stad laat zien dat het Parktheater actief werkt aan de worteling in de samenleving en graag een hoogwaardige bijdrage levert aan een goed, veelzijdig en sociaal leefklimaat. Daarmee is het Parktheater van grote meerwaarde voor de stad. De Cultuurraad onderschrijft dat de reputatie van het Parktheater als innovatief theater, met de prijzen die het gewonnen heeft, positief afstraalt op Eindhoven.

Uit de aanvraag blijkt dat het plan tot stand is gekomen in samenspraak (co-creatie) met vele partijen, binnen en buiten het ecosysteem. Het plan bevat een beschrijving van veel samenwerkingsverbanden, ook

met onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties en bedrijven en is een indicatie van de verbondenheid van het Parktheater met de stad.

Zo zijn er coproducties onder meer met het Zuidelijk Toneel, de GGZe en met de urban dans gezelschappen The Ruggeds en Sample Culture. Voor de programmering van Pand P heeft het Parktheater een coöperatie opgericht met jeugdtheatergezelschap Hetpaarddatvliegt en amateurstichting Het Nieuwe Theater. De adoptie van Pand P door het Parktheater is een goed voorbeeld van de sleutelrol die het heeft ingenomen, net als de inzet op talentontwikkeling en op onderzoek naar de toekomst van het theater.

De Cultuurraad oordeelt positief over het ondernemerschap. Uit de aanvraag blijkt dat de bedrijfsvoering goed op orde is. Het innovatiefonds heeft veel mogelijk gemaakt. De Cultuurraad is benieuwd naar de resultaten van de Creative Impact Bond. De interne organisatie werkt goed en oogst veel lof.

Volgens het Parktheater wordt met elke € 1,00 gemeentelijk subsidie € 2,90 totale opbrengst bereikt. Het Parktheater stelt voor om de gemeentelijke subsidie op peil te houden, opdat het deze opbrengsten kan realiseren. Met het te verwachten positief saldo stelt het theater voor uiterlijk in 2020 €400.000 terug betalen, zo nodig uit eigen middelen als het resultaat tegen valt. Het Parktheater heeft een solide financiële positie met een zeer stevig weerstandsvermogen. Als een van de grotere BIS-instellingen kan het conform de kaders uit de Cultuurbrief bijdragen aan het creëren van meer ruimte voor programma's en projecten middels de Plus-regeling.

Advies

De Cultuurraad adviseert een jaarlijkse subsidie van € 2.988.799. te verlenen (subsidie 2016 minus 5,3%).

Advies Plaza Futura

Inleiding / samenvatting

De aanvraag van Plaza Futura heeft betrekking op de functies filmhuis en vlakke vloer theater. Het activiteitenplan voegt daar een derde lijn aan toe: het horeca aanbod (slow food experience).

Sinds oktober 2013 is Plaza Futura gevestigd op Strijp S, in het voormalige Natuurkundig Laboratorium van Philips, het Natlab. Plaza Futura vormt samen met de huisgenoten stichting Baltan en stichting Broet de CV Natlab. Met deze partners wil men een culturele ontmoetingsplaats realiseren waar de burgers van de stad graag komen om geïnformeerd te worden over de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van theatrale cinematografie en cinematografisch theater.

Plaza Futura heeft het aanbod van film en theater verbreed met crossovers en andere disciplines als literatuur en debat, architectuur, performance en fotografie en werkt samen met meerdere nieuwe partners (Bibliotheek Eindhoven, boekhandel Van Piere, VPRO, Architectuur Centrum Eindhoven). Vaste samenwerkingspartners zijn de partijen in het Natlab pand. De samenwerking met Sint Lucas zal meer vorm krijgen zodra de opleiding in de buurt is gevestigd.

Om het programma focus te geven kiest Plaza Futura voor een overkoepelend thema per jaar. De thema's zijn gerelateerd aan de actuele maatschappelijke situatie.

Beoordeling

De Cultuurraad is van mening dat de aanvraag op punten duidelijker had kunnen zijn. De plannen zijn in hoge mate verbonden met de locatie en de organisatie Natlab. Zo wil men het gebouw meer prominent gebruiken in het aanbod. De Cultuurraad gaat er vanuit dat voor alle beschreven activiteiten subsidie wordt aangevraagd. Uit het activiteitenplan valt echter lastig op te maken wat de eigen activiteiten van Plaza Futura zijn en welke van Natlab. Het is niet altijd duidelijk wat de specifieke bijdrage van de BIS-instelling Plaza Futura in de samenwerking is.

De artistieke kwaliteit van de filmhuisfunctie is goed. Er is sprake van zorgvuldige selectie en afstemming op (nieuw) publiek, bijvoorbeeld films met Engelse ondertitels, focus op speciale programma's zoals secret cinema, filmanalyse, games etc. De filmprogrammering is volgens de Cultuurraad mooi in balans en uitdagend. De confrontatie met andere disciplines, zowel fysiek in het gebouw als in de vorm van festivals, maakt de aanvraag voor het filmhuis en de locatie sterk.

De Cultuurraad mist in de aanvraag een overtuigende artistieke visie op de theaterprogrammering of op de manier waarop (crossovers) tussen film, theater en andere kunstvormen gestimuleerd zullen worden. Het geplande podiumkunstaanbod wordt volgens het plan voornamelijk aangeboden onder de noemer 'Club Natlab', maar behalve het benoemen van het 'live' karakter wordt niet toegelicht wat het interessante is aan het podiumkunstaanbod binnen deze gekozen vorm. Van een BIS-instelling mag verwacht worden dat de visie op de criteria van de subsidieregeling (separaat) beoordeeld kan worden. Dat is nu niet het geval. Weliswaar heeft de verhuizing naar het Natlab met zich mee gebracht dat minder theatervoorstellingen mogelijk zijn. De Cultuurraad zou het echter betreuren indien in de gewijzigde huisvestingssituatie en nieuwe samenwerkingsconstellatie de functie van vlakke vloertheater in het gedrang zou komen.

Met 130.000 bezoekers per jaar is het publieksbereik goed te noemen. Ondanks de verhuizing heeft Plaza Futura zijn publiek kunnen behouden en nieuw publiek kunnen aantrekken.

Plaza Futura benoemt als mogelijke doelgroepen naast opgroeiende kinderen (2-12 jarigen), de groep 25+ van betrokken burgers, en de groeiende groep van 50+. Plaza Futura ziet verschillende mogelijkheden om de financiële en fysieke toegankelijkheid te vergroten en nieuwe groepen jongeren te bereiken.

Plaza Futura heeft ook aandacht voor de diversiteit in publiek en aanbod, en verwijst hiervoor naar het Rode Tulp festival dat in samenwerking met TPN/e wordt georganiseerd en de maandelijkse voorstellingen met speciaal geïmporteerde films voor de Indiase gemeenschap.

De Cultuurraad ziet een duidelijke meerwaarde van Plaza Futura voor de stad waar het gaat om de filmhuis functie. Cultuurraad ziet daarnaast relatief weinig verbindingen tussen Plaza Futura en de theatermakers in

de stad. Onduidelijk is welke rol Plaza Futura in de toekomst hierin wil innemen. De Cultuurraad zou graag zien dat Plaza Futura zich opnieuw zal inzetten voor het herwinnen van theaterpubliek.

Als het gaat om de sleutelrol van Plaza Futura, verwijst de organisatie naar het groeiende aantal samenwerkingsverbanden dat men aangaat, de aansluiting bij maatschappelijke organisaties die verbonden zijn aan de maatschappelijke thema's en de ontwikkeling van Natlab als debatcentrum.

De Cultuurraad onderschrijft de ontwikkeling om de samenwerking niet alleen te beperken tot de partners in het Natlab. Daarnaast blijft het uiteraard zaak om de bestaande samenwerkingsverbanden te intensiveren, bijvoorbeeld tijdens festivals als DDW en STRP.

De Cultuurraad is positief over het ondernemerschap van Plaza Futura. De gemeentelijke subsidie aan Plaza Futura dekt 20% van de kosten en is vooral noodzakelijk wegens de hoge huisvestingslasten. Eigen inkomsten komen ook uit horeca en zaalverhuur. Plaza Futura heeft in haar aanvraag zelf een korting op het subsidiebedrag 2016 doorgevoerd. De Cultuurraad adviseert de aanvraag te honoreren.

Advies

De Cultuurraad adviseert de door Plaza Futura gevraagde subsidie te verlenen. De Cultuurraad dringt daarbij aan op het concreet uitwerken van de visie op de functie vlakke vloer theater in een aansprekende programmering.

2017	€ 664.655
2018	€ 631.422
2019	€ 599.851
2020	€ 569.859

Advies STRP

Inleiding / samenvatting

STRP's missie is om vernieuwende creatieve technologie voor een breed en nieuwsgierig publiek op internationaal niveau te initiëren, produceren en presenteren. Dit doet STRP door een multidisciplinair festival te organiseren, met muziek, performances, installaties, exposities en workshops. STRP richt zich op een breed publiek, jong en oud, leek en professioneel.

Met ingang van 2012 is STRP een biënnale geworden, met een bijbehorend jaarprogramma. Dit was deels uit tactische overwegingen, vanuit het inzicht dat het steeds moeilijker lijkt om jaarlijks subsidies te verwerven. Met een biënnale is er ook meer tijd om zelf producties op te kunnen zetten.

Gedurende het jaar worden publiek toegankelijke programma's georganiseerd. STRP Scenes (aandacht/ontwikkeling genereren in tussenjaren) STRP Share – een doorlopend educatief en participatief aanbod gericht op zelf doen, maken en leren, STRP Conference for the Curious - reflectie op hedendaagse artistieke praktijken binnen creatieve industrie en digitale maatschappij. Daarnaast wordt de komende jaren een nieuw programmaonderdeel ontwikkeld STRP ACT (Award for Creative Technology). Het thema van de Biënnale 2017 is zintuigelijke technologie. *Senses en sensors, shapeshifting perspectives.*

Beoordeling

Uit de aanvraag blijkt de hoge artistieke kwaliteit van de aanvraag van STRP. STRP heeft een uitdagend en aantrekkelijk inhoudelijk programma voor de aankomende biënnale opgesteld. Voor de biënnale 2017 wil STRP zowel nieuwe werken (co)produceren als bestaand werk presenteren. Van het bestaande werk is de voorgestelde selectie hoogstaand en uitdagend.

De aanvraag geeft een duidelijk beeld van de opzet over de jaren. De biënnale van 2017 is helder uitgewerkt. Na 2017 is de aanvraag minder concreet. Ontwikkeling van het nieuwe thema voor 2019 vindt plaats in co-creatie met vakpubliek en het brede publiek. Door thematisch te werken en de keuze van een thema grotendeels af te laten hangen van de actualiteit, is het moeilijk ver vooruit te kijken.

De aanvraag geeft een helder inzicht in te bereiken publieksgroepen. STRP kent haar doelgroepen goed en kan daarom passende programma's bieden, gericht op vergroting en verbreding van het publieksbereik. STRP heeft de ambitie om in bezoekersaantallen te groeien (28.000 in 2015, naar 30.000- 40.000 in 2017). Ook in de komende jaren is er met STRP SHARE veel aandacht voor de minder voor de hand liggende gasten (senioren /omwonenden/ docenten/ scholieren). De omvang van het huidige publieksbereik is goed. Het ondernemerschap van STRP is sterk. Op basis van de aanvraag komt STRP over als een professionele organisatie met een duidelijke missie. De organisatie ontwikkelt zich van evenementenorganisatie tot platform en opdrachtgever.

In afgelopen jaren zijn bijdrages uit publieke fondsen significant afgenomen. STRP heeft dit goed opgevangen, door van het festival een biënnale te maken en andere financiering te vinden. STRP is in staat gebleken om veel en goede partijen/fondsen aan zich te binden, zowel inhoudelijk als in de financiering. STRP heeft de ambitie internationale coproducties te verwezenlijken en Europese subsidies te verwerven. De Cultuurraad ziet nog mogelijkheden in het vergroten van het aandeel sponsoring, wellicht ook internationaal.

De Cultuurraad vindt de meerwaarde van het festival voor de stad overtuigend. STRP past naadloos in en geeft invulling aan het profiel van Eindhoven als stad en regio dat zich kenmerkt door techniek, design en kennis. De sleutelrol van STRP voor groei en ontwikkeling van het ecosysteem komt naar voren in de samenwerking met de creatieve sector en Eindhovense instituten in de programmering.

STRP heeft recentelijk een forse terugval van middelen moeten opvangen (waaronder de bijdrage uit het Strijp S Cultuur Fonds). De organisatie heeft hierdoor niet veel financiële speelruimte meer. Daarnaast staat de organisatie voor de opgave om met de introductie van een biënnale zich opnieuw uit te vinden.

De Cultuurraad is daarom van mening dat het handhaven van subsidie op niveau 2016 en het niet honoreren van de gevraagde subsidieverhoging, de continuïteit van de organisatie zou bedreigen. Met de verhoging van de subsidie kan de in gang gezette ontwikkeling doorgezet worden.

Advies

De Cultuurraad adviseert om een jaarlijkse subsidie van € 265.160 te verlenen, uitgaande van de gevraagde verhoging minus 5,3%.

